

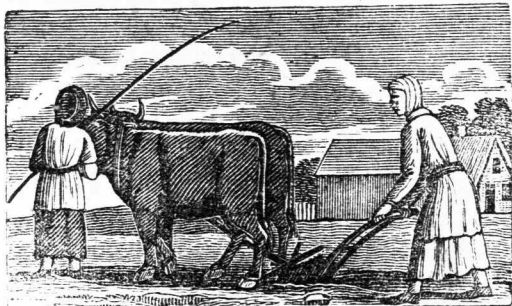
ΑΠΟΘΗΚΗ

ΤΩΝ

ΩΦΕΛΙΜΩΝ ΓΝΩΣΕΩΝ.

ΙΟΥΝΙΟΣ, 1838.]

[ΑΡΙΘ. 18.]

ΟΙ ΕΥΡΩΠΑΙΟΙ ΕΡΓΑΤΑΙ. ΑΡΙΘ. 6. (Γαλλία.)

ΑΤΟΠΟΝ ἤθελεν εἶδθαι, πραγματευόμενοι περὶ τῶν ἐργατῶν χώρας τόσον ἐκτεταμένης ὅσον ἡ Γαλλία, νὰ θεωρήσωμεν αὐτοὺς ὡς μίαν καὶ τὴν αὐτὴν κλάσιν. "Ἄνθρωποι, ἀπέχοντες ἀπ' ἀλλήλων ἑξακόσια ἢ ἑπτακόσια μίλια, δὲν ἐμποροῦν νὰ ἦναι οἱ αὐτοί. Ὑπάρχουν μεγάλαι καὶ οὐσιώδεις διαφοραὶ μεταξὺ τῶν κατοικοῦντων τὰ παράλια τῆς Μεσογείου καὶ τῶν διαιτωμένων πλησίον τοῦ Βρετανικοῦ Πορθμοῦ,—μεταξὺ τῶν ἐπάνω εἰς τὰς ὀχθὰς τοῦ Ῥήνου καὶ τῶν ἐπάνω εἰς τοὺς αἰγιαλοὺς τοῦ μεγάλου Ἀτλαντικοῦ Ὠκεανοῦ. Αἱ χρεῖαι τοῦ ἀνθρώπου, τὰ προϊόντα τῆς γῆς, ὁ μισθὸς τῆς ἐργασίας, διαφέρουν οὐσιωδῶς εἰς ἐκάστην μεγάλην διαίρεσιν τοῦ ἐκτεταμένου τούτου βασιλείου. Αἱ κυριώτεραι δὲ τῆς Γαλλίας διαίρεσεις εἶναι, 1ον. Αἱ βόρειοι καὶ βορειανατολικαὶ ἐπαρχίαι. 2ον. Αἱ κεντρικαὶ ἐπαρχίαι. 3ον. Αἱ νότιοι ἐπαρχίαι. καὶ 4ον. Αἱ δυτικαὶ ἐπαρχίαι. Προσέτι, δὲν ἀρμόζει νὰ κοίνωμεν τὴν κατάστασιν Γάλλων ἐργατῶν καὶ Γάλλων χωρικῶν ἀπ' ὅσους ἀπαντῶμεν σιμὰ εἰς τοὺς Παρισίους καὶ εἰς ἄλλας μεγαλοπόλεις· ἀλλὰ πρέπει νὰ στοχαζώμεθα τοὺς κατοίκους τοῦ ἐνδοτέρου, τοὺς ἀπομεμακρυσμένους τῶν μεγάλων ἀγορῶν καὶ βασιλικῶν λεωφόρων, οἵτινες, εἰς χώραν ὅπου αἱ μεγαλοπόλεις εἶναι ὀλίγαι καὶ μακρὰν ἀπ' ἀλλήλων, συγκροτοῦν τὸ πλεῖστον μέρος τοῦ πληθυσμοῦ.

Τὸ 1827 ἔκαμε τὰς ἐξῆς παρατηρήσεις ὁ Γάλλος πολιτικὸς οἰκονομολόγος (Dupin).—Εἰς πᾶσι τὰ γεωπονικὰ ἐργαλεῖα εἰς εἶδους. Τόσον κακῶς :

τόσον δυσάρμοστα εἰς τὴν κινουῦσαν αὐτὰ ζωὴν δύναμιν, ὥστε κάμνουν νὰ σκορπίζεται τὸ ἥμισυ αὐτῆς, τὰ δύο τρίτα, καὶ κάποτε τὰ τρία τέταρτα. Εὐρίσκονται εἰσέτι μέρη τῆς Γαλλίας, ὅπου οἱ ἄνθρωποι, στεροῦμενοι τὸν ἀπαιτούμενον ἀριθμὸν οἰκιακῶν ζώων, μεταχειρίζονται τὰς γυναῖκας ὡς κτήνη διὰ νὰ σηκῶνουν ἢ νὰ σύρωσι φορτία. Αἱ δυστυχεῖς αὗται, παρὰ φύσιν καὶ ὑπὲρ δύναμιν κοπιᾶζουσιν, περῶσαι τὴν ζωὴν μέσα εἰς τοὺς ἡλίους, τὰς βροχάς, καὶ τὰς χιόνας, ἔχουν τὰ πρόσωπα, τὰς χεῖρας, τοὺς πόδας, καὶ τὸν λαιμὸν, σκεπασμένα μὲ κεκαυμένον τι μελάγχροινον δέρμα, τὸ ὁποῖον τὰς κάμνει νὰ ὁμοιάζωσιν Ὀπτεντότους, ἐνῷ οἱ σκληροὶ γωνιώδεις χαρακτῆρες τῶν μᾶς ἐνθυμίζον τοὺς Ταρτάρους. Ὁμολογεῖ, μ' ὅλα ταῦτα, ὅτι εἶχαν γένειν πολλαὶ βελτιώσεις. Ἐταιρεῖται γεωργικαὶ εἶχαν συγκροτηθῇ εἰς τὰς κυριώτερας πόλεις τῶν τμημάτων ἢ νομῶν, αἵτινες κατεστάθησαν εἶδος σχολείων ἀλληλοδιδασκικῶν διὰ τοὺς γεωργοὺς. Ἐχρησίμευσεν δὲ μεγάλως καὶ ἡ εἰσαγωγή νέων εἰδῶν ζωοτροφίας διὰ τὰ βοσκήματα· ἐλήφθη κάποια φροντίς πρὸς βελτίωσιν τοῦ γένους τῶν ἵππων. Τὰ βόδια τρέφονται καλῆτερα παρὰ πρότερον· πολλὰ εἰσάγονται ἀπὸ τὴν Γερμανίαν εἰς κατάστασιν ἰσχύος, καὶ παχύνονται εἰς τὴν Γαλλίαν. Ἐβελτιώθη δὲ πολὺ καὶ τὸ ἔλεος τῶν προβάτων. Πρὸς τούτοις, αἱ καλὰ χωρικῶν φυλάττονται ὅπως οὐν καὶ τὰ παράθυρά των ἔχουν τώρα ὀφθαλμολογία. Ἀλλ' ὅλαι αὗται μερικαὶ, περιορισμέναι εἰς ὅ, ἐμπορεῖ νὰ ἔχη ἄλλῃ ὅπου τὸ μέγα πλῆθος εἶναι πένητες, εὐτελεῖ ἡμισυ αὐτῶν τούλαχ γνώσῃσιν. Οἱ μὲν τοὺς ἡμισείας

προερχομένης ἀπὸ τὴν ἔλλειψιν στοιχειώδους διδασκαλίας εἰς τοὺς δῆμους, 10,000 τῶν ὁποίων ἔμεναν περὶ τὰ τέλη τοῦ 1836 χωρὶς διδασκάλους ὁποιοῦνδήποτε εἶδους. Ὁ νόμος, ὁ τεθεὶς τὸ 1833 ὑπὸ τῆς συνελεύσεως τῶν ἀντιπροσώπων διὰ τὴν σύστασιν προκαταρκτικῆς διδασκαλίας καθ' ὅλην τὴν ἐπικράτειαν, θέλει βραδέως μὲν ἀλλὰ βεβαίως βελτιώσῃ τὴν κατὰστασιν τῶν χωρικῶν.

Ἐν ἄλλο μέγα ἐμπόδιον εἰς τὴν βελτίωσιν τῆς Γαλλικῆς γεωργίας εἶναι τὸ σύστημα τοῦ ἐκμισθόνειν τὴν γῆν εἰς ἡμισειαστάς, οἵτινες δίδουν εἰς τὸν κτήτορα τὸ ἥμισυ τῶν προϊόντων, —σύστημα ῥιζωμένον βαθύτατα εἰς τὴν Γαλίαν. Ἐἰς μεγαλῶτατον μέρος τοῦ βασιλείου, ἔλεγε τριμηνιαῖον τι περιοδικὸν τῆς Γαλλίας τὸ 1828, ἑἰς ὅλας τὰς κεντρικὰς ἐπαρχίας, μὴδὲν ὑπάρχουν ἰδιοκτῆται γεωργοί· ὅχι ὀλιγώτερον τοῦ ἡμίσεως ὅλης τῆς Γαλλικῆς χώρας καλλιεργείται ὑπὸ ἀτυχῶν ἡμισειαστῶν, οἵτινες συμφωνοῦν νὰ κρατῶσι τὴν γῆν διὰ τρία ἔτη, καὶ νὰ γεωργῶσιν αὐτήν, δίδοντες εἰς τὸν κτήτορα τὸ ἥμισυ τῶν προϊόντων. Ὁ ἰδιοκτῆτης προμηθεύει τὰ κτήνη ὅσα χρειάζονται ἀπαραιτήτως πρὸς καλλιέργειαν τῶν μικρῶν τῶν ἀγρῶν, καὶ τὰ γεννήματα τὰ ἀπαιτούμενα διὰ τὴν πρῶτην σποράν, ὥς καὶ διὰ τὴν ζωτροφίαν τοῦ ἡμισειαστοῦ καὶ τῆς οἰκογενείας του ἕως τὸν πρῶτον θερισμόν. Ὁ ἡμισειαστὴς ἐργάζεται, σπείρει, θερίζει· αὐτὸς δὲ καὶ ἡ οἰκογένειά του τρέφονται ἀπὸ τὰ προϊόντα· ὕστερον λαμβάνει καὶ ὁ κτηματίας τὸ μερίδιόν του. Ἐνίοτε παρεμβάλλεται μεσάζων τις μεταξὺ τοῦ ἰδιοκτῆτη καὶ τοῦ ἡμισειαστοῦ. —Τῶν μεσαζόντων τούτων ἡ εἰσαγωγή τείνει φυσικὰ νὰ ἐπανξάνῃ τὰ τῆς βελτιώσεως ἐμπόδια, τὰ ὅποια φαίνονται κατὸν ἐπακολούθημα τοῦ ἡμισειαστικοῦ τοῦ κατὰ τὸ καλῆτερον αὐτοῦ εἶδος.

Ἐἰς τὰς ἐπαρχίας ἐκεῖνας, ὅπου οἱ ἡμισειασταί, ἀλλὰ πληρόνουν τρικομωμένην ἀργυρίου τε δι' αὐτοὺς ὅλα τὰ ἡς συμφωνίας δὲν εἶναι τε ν' ἀποζημιώσῃ τὸν ὅποια ἠθέλει ἀπαιτωτικῶν μεθόδων. εἰν δι' ἀμοιβαίας καὶ εἰς τὴν Γαλλίαν.

τοῦτον, ὅθεν πηγάζουν κατὰ τὸ πλεῖστον μέρος αἱ Γαλλικαὶ πρόσοδοι, ὀνομάζονται οἱ Γάλλοι contribution fonciere. Ἐκτὸς τούτων εἶναι ἡ προσωπικὴ συνεισφορά καὶ ἡ τῶν κινήτων. Ἡ προσωπικὴ εἶναι εἶδος κεφαλικοῦ φόρου, λογαριαζομένου πρὸς τρία ἡμεροκάματα.—ἡ ἀξία τοῦ ἡμεροκαμάτου προσδιορίζεται ὑπὸ τῆς γενικῆς συνόδου τοῦ τμήματος· δὲν ὑπερβαίνει δὲ ποτὲ ἐν ἡμῖν φράγκον, οὐδὲ εἶναι ὀλιγώτερον 80 ἑκατοστημορίων τοῦ φράγκου. Γυναῖκες καὶ παῖδες κάτω τῶν δεκαοκτῶ χρόνων ἡλικίας ἐξαιροῦνται. Ὁ ἐπὶ τῶν κινήτων φόρος ἐπιβάλλεται ἀναλόγως μὲ τὸ ἐνοίκιον ἐκάστου οἴκου, πρὸς 3 τὰ ἑκατὸν ἐπάνω εἰς τὸ ἐνοίκιον· ἐπιβάλλεται δὲ εἰς ὅλα τὰ ἐνοίκια τὰ ἀπὸ 200 ἕως 2500 φράγκα· κανεῖς δὲν πληρόνει ὀλιγώτερον τῶν πέντε φράγκων, οὐδὲ περισσότερον τῶν 80, διὰ τὰ ὅποια ὁ οἰκοκύριος εἶναι ὑπεύθυνος εἰς τὴν κυβέρνησιν. Εἰς τοὺς Παρισίους καὶ εἰς ἄλλας μεγαλοπόλεις, ὅπου ἠθέλει εἶσθαι δύσκολον νὰ λογαριασθῇ ἡ ἀξία τριῶν ἡμεροκαμάτων, ἀντὶ τοῦ προσωπικοῦ φόρου ἐπιβάλλεται δασμὸς τις εἰς ὅλα τὰ δι' ἀνάλωσιν ἐμβαίοντα εἰς τὴν πόλιν εἶδη· οὗτος δὲ παράγει μόνον εἰς Παρισίους τέσσαρα ἑκατομμύρια κατ' ἔτος. Ὑπάρχει προσέτι καὶ φόρος τις ἐπὶ θυρῶν καὶ παραθύρων. Ἡ γενικὴ ποσότης τοῦ ἐπὶ τῆς ἰδιοκτησίας φόρου ψηφίζεται κατ' ἔτος ὑπὸ τῆς νομοθετικῆς συνόδου, προσδιορίζεται δὲ συγχρόνως καὶ τὸ ἀνάλογον μερίδιον ἐκάστου νομοῦ ἢ τμήματος. Ἐκτὸς τούτων πληρόνονται καὶ ἄλλοι φόροι διὰ τὰ τοπικὰ ἔξοδα ἐκάστου νομοῦ, καὶ ἄλλοι ἀκόμη διὰ τὰ δημοτικὰ ἔξοδα ἐκάστου δήμου.

Τὸ καλυπτικὸν σύστημα, τὸ ὁποῖον ἀκόμη κρατεῖ ἡ Γαλλία, ὥς πρὸς τοὺς τελωνιακοὺς αὐτῆς κανονισμοὺς, βλάπτει ἀναμφιβόλως διαφόρους κλάδους τῆς γεωργικῆς τῆς. Τὰ κρασία τῆς, τὸ σταθερὸν αὐτῆς ἐξαγωγίμων προϊόν, δίδοντα ἐνασχόλησιν εἰς τρία ἑκατομμύρια λαβ, —τὸ ἐν τρίτον τοῦ πληθυσμοῦ τῆς,—καὶ ἄριστα τὴν ποιότητα, πωλοῦνται εἰς τὸν τόπον τῆς γενέσεώς των ἀπὸ ὀκτῶ ἕως 20 Ἑλληνικά λεπτά τὸ βωκάλιον, ἐνῶ ἡ ἐξαγωγή ὀλιγότευσε τόσον, ὥστε τώρα ἐξάγεται τὸ ἥμισυ τῶν πρὸ τοῦ 1790 ἐξαγομένων. Τὰ αἷτια τῆς παρακμῆς ταύτης ἀποδίδονται ὅλως διόλου εἰς τὴν ἀπάτην ταύτην, ὅτι δηλαδὴ ζητοῦν νὰ πωλῶσιν εἰς ξένους, χωρὶς ν' ἀγοράζωσιν ἀπ' αὐτοὺς. Τὰ κυριώτερα εἶδη,

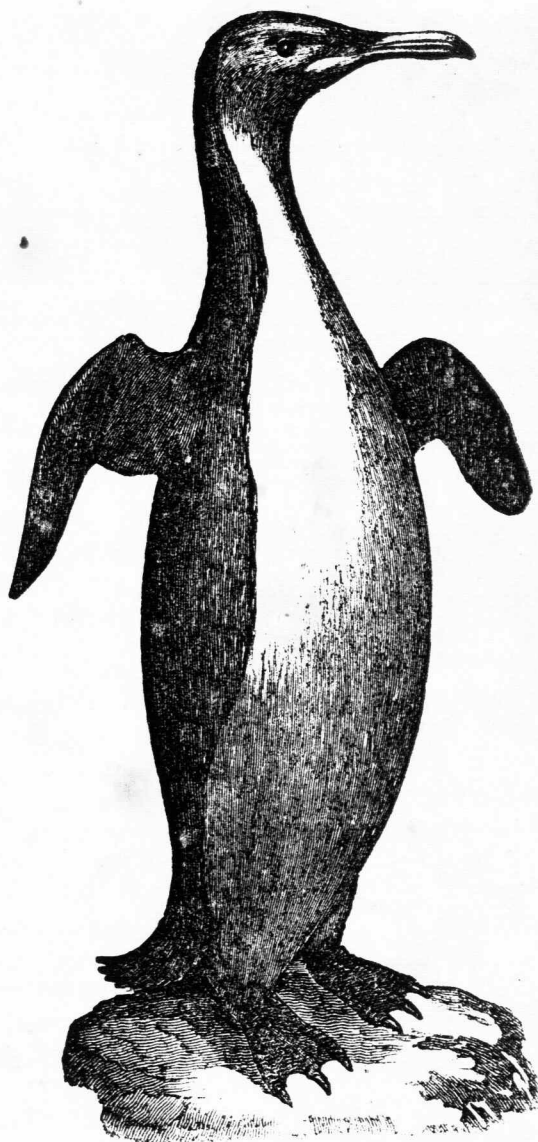
οἶνον νὰ προσφέρωσιν εἰς ἀνταλλαγὴν καὶ ἀρκετὰ χωρὶς τῆς Εὐκαί τὸ λίνον· ἀλλὰ ταῦτα ἀπληροθυμένα ἐξ αἰτίας ν, τοὺς ὁποίους ἐπέβαλεν

εἰς αὐτὰ ἡ Γαλλικὴ κυβέρνησις, διὰ νὰ ἐνθαρρύνῃ τοὺς ἐγχωρίους χειροτέχνας. Τούτου ἀποτέλεσμα ἐστὶν ὅτι ἡ εἰσαγωγὴ Γαλλικῶν αἰνῶν εἰς τὴν Πρωσσίαν ἡλαττώθη ἀπὸ 15,000 τόνους * εἰς 4,000, ἡ εἰς τὴν Σβεκίαν ἀπὸ 7,000 τόνους εἰς μόνον 100, ἡ εἰς τὴν Δανίαν καὶ Νορβηγίαν ἀπὸ 5,000 εἰς 1000, ἡ εἰς τὴν Ῥωσσίαν ἀπὸ 12,000 εἰς 4,000, καὶ ἡ εἰς Ἀμβούργον, Βρέμεν, Λυβέκκον, καὶ Δάντισκον, ἀπὸ 46,000 εἰς 15,000.

Ὡς εἶπαμεν ἤδη, εἰς τὴν Γαλλίαν ὑπάρχουν ἱκαναὶ διαφοραὶ, προερχόμεναι ἀπὸ θέσιν, κλίμα, καὶ ἔξεις. Αἱ βόρειοι, ἀνατολικά, καὶ βορειοδυτικά ἐπαρχίαι πάσχουν περισσότερον οἱ χωρικοὶ τῆς Βρετανίας (Bretagne) εἶναι ἀκόμῃ εἰς ἀθλίαν ἡμιβάρβαρον κατάστασιν, οἱ τῆς Καμπανίας (Champagne) εἶναι πτωχότατοι, οἱ τῆς Πικαρδίας δὲν εἶναι παρὰ ὀλίγον ἀνώτεροι· ἡ Νορμανδία εἶναι τὸ καλλίτερον τῆς βορείου Γαλλίας. Αἱ κεντρικαὶ ἐπαρχίαι ἔχουν χῶμα καλὸν καὶ κλίμα ὥρατον, τὰ ὅποια ἀναπληρόντων ἄλλας ἐλλείψεις, καὶ καθιστάνουν ὅπως οὖν εὐχάριστον τὴν ὑπαρξίν τοῦ λαοῦ. Εἰς τὰς νοτίους ἐπαρχίας, αἱ χρεῖαι τοῦ πλήθους εἶναι ὀλιγώτεραι, αἱ ζωτροφίαι εὐθηναί, καὶ φωτὶα καὶ ἐνδύματα ὀλιγώτερον ἀναγκαῖα. Ἀλλ' αἱ ἔξεις τοῦ μεσημβρινοῦ χωρικοῦ ἢ γεωργοῦ διαφέρουν παντάπασιν ἀπὸ τὰς τοῦ ἀρκτοῦ, καὶ δὲν ἐμπορεῖ νὰ γένῃ μεταξὺ αὐτῶν καμμία σύγκρισις. Γενικῶς δύναται τις νὰ εἴπῃ, ὅτι οἱ ἐργάται τῆς Γαλλίας ἐβελτιώθησαν ἐντὸς τῆς ἐσχάτης τεσσαρακονταετηρίδος, ἀλλ' ὅτι ἤθελαν εἶσθαι πολὺ μᾶλλον βελτιωμένοι, ἂν ἔλειπεν ἡ ἀμάθεια, αἱ πεπαιδωμένοι αὐτῶν ἔξεις ἐσφαλμένης γεωργίας, ὁ τῆς ιδιοκτησίας ὑπέρομετρος καταμερισμὸς, καὶ τὸ τῆς κυβερνήσεως ἐσφαλμένον οἰκονομικὸν σύστημα.

Ο ΑΠΗΓΝΟΔΥΤΗΣ.

Τῶν Ἀπηγνοδυτῶν ὑπάρχουν διάφορα εἶδη, γεννῶνται δὲ ὅλα εἰς τὰς θαλάσσας τοῦ νοτίου ἡμισφαιρίου. Βοηθούμενοι ἀπὸ τὰς πτέρυγας, αἵτινες ὁμοιάζουν μικρὰ κωπία, κολυμβῶσι μὲν ἐξαιρετα, ἀλλὰ δὲν πετοῦν· διὸ καὶ Ἀπηγνοδύται ὠνομάσθησαν. Φαίνονται δὲ κατὰ πρῶτην προσβολὴν ὡς νὰ ἦσαν σκεπασμένοι μὲ λεπίδας, καθότι τὰ πτερά των εἶναι κοντὰ καὶ ὑπόσκληρα, καὶ διατεθειμένα κατὰ τὴν αὐτὴν τάξιν ὡς τὰ λέπια. Οἱ ταρσοὶ αὐτῶν εἶναι βαλμένοι διόλου ὀπίσω, κατὰ κάθετον πρὸς τὸ σῶμα, ὥστε εἰς τὴν ξηρὰν στέκουν ὄρθιοι καθὼς ἄνθρωποι. Ἐχουν δὲ τοὺς δακτύλους ὑμενῶ-

Ἀπηγνοδύτης Παταγονικός.

δεις, καὶ τοὺς ταρσοὺς πολλὰ κοντοὺς καὶ δυσνατοὺς. Τὴν παραλίαν ἐπισκέπτονται μόνον διὰ νὰ νεοσσεύωσι· προβαίνουν δὲ, συρόμενοι ἐπὶ τῆς γαστροῦ αὐτῶν· διότι, ἂν καὶ στέκωσιν ὄρθιοι, δὲν ἐμποροῦν ὁμῶς καὶ νὰ ὀδεύωσιν οὕτω. Κολυμβῶντες, εἶναι καταβυθισμένοι ὑπὲρ τὸ στήθος· ἔξεχουν δὲ μόνον τὴν κεφαλὴν καὶ τὸν τράχηλον, μεταχειριζόμενοι ὡς κωπία τὰς λεπιδωτὰς πτέρυγας. Τὸ ράμφος αὐτῶν εἶναι μακρὸν, λεπτὸν, καὶ ὀλίγον τι κεκλιμένον εἰς τὴν ἄκρην.

Ἐπὶ τῶν Φαλκλανδίων Νήσων καὶ τῆς Πυρρῆδος Γῆς (Terra del Fuego) διατρίβει τὸν καιρὸν τῆς νεοσσοτροφίας, κατὰ χιλιάδας, εἶδος τι καλούμενον ὁ Μαγελλανικὸς Ἀπηγνοδύτης. Μέγα πλῆθος τούτων ἐθανάτωσαν οἱ ναῦται τοῦ περιβοήτου πλοίαρχου τῆς Ἀγγλίας Κούκ,

* Εἰς τόνον περιέχει 252 Γαλλόνια· τὸ δὲ Γαλλόνιον χωρεῖ ὑπὲρ τὰς 2½ ὀκάδας.